

[Søren Olesen.]

at en forsulten befolkning for nylig har måttet gøre oprør imod et sådant system.

Fra retsforbundets side har vi ikke megen tiltro til, at det er en ny institution, vi mangler, eller til, at en sådan institution kan redde os fra følgerne af de økonomiske og politiske fejltagelser, man har gjort i de år, der er gået. Vi mener, at det er mere erkendelse og vilje, det skorter på, end det er manglende oplysninger. Det eneste, vi kunne tænke os at gå med til, skulle være dette, som jeg sagde før, at opgaverne blev lagt ind under en mere samlet ledelse, sådan at man fik arbejdet — skal vi sige det kort — rationaliseret. Opretter man det foreslåede organ ved siden af alle de andre, mener vi, at det hele bliver endnu mere kompliceret og vanskeligt at overskue.

Ordføreren for forslagsstillerne (Bertel Dahlgaard): Jeg takker for de tilsagn om saglig forhandling, der er fremsat fra forskellig side; med henblik også herpå mener jeg ikke, der er nogen grund til at gå ind i en lang diskussion om alle mulige andre ting end det, forslaget angår.

Det ærede medlem hr. Martin fortalte en ganske morsom historie om den lægestuderende, der opgav sit studium, fordi patienten blev kørt over af en bil. Så vidt jeg husker, er det en historie, som er fortalt af Peter Freuchen — og så skal den jo nok være rigtig! — og det skete var vist virkelig medvirkende til, at Peter Freuchen opgav at blive mediciner; han siger vist nok selv noget om, at det var til gavn for menneskeheden. Historien var meget morsom, sådan relativt synes jeg nok; men alligevel, at dette, at en læge ikke kunne forudse, at en mand blev kørt over af en bil, skulle indgå i vurderingen af den økonomiske videnskabs muligheder og af konjunkturforskningens betydning for den økonomiske politik, det havde jeg i og for sig ikke ventet; men man bør jo vente sig alt.

I øvrigt undrede det mig noget at høre den stærke kritik, som det ærede medlem hr. Martin fremførte over for konjunkturforskningens værdi, selv om det ærede medlem i slutningen af sin tale tilsagde mig saglig forhandling. Jeg siger, det ændrer mig meget, at det virkelig skulle være venstres standpunkt. Jeg minder om,

at vi i finansudvalget den 31. januar 1946 fra venstres daværende statsminister modtog en skrivelse, som jeg gerne vil have lov til at citere. Der tales i skrivelsen først om de opgaver, som statistisk departement har, og som bliver røgtet på udmærket måde, men, fortsætter statsministeren:

„det ligger uden for departementets naturlige opgave at foretage en egentlig fremtidsbedømmelse af den økonomiske udvikling... og man“ — det vil altså sige regeringen — „må derfor være enig... i, at den heromhandlede opgave bedst vil kunne løses af en uafhængig og til dette formål særligt oprettet institution, der vil kunne give vejledning om udviklingen af det økonomiske konjunkturforløb til støtte for regeringen og de myndigheder, der er ansvarlige for viderekækkende økonomiske dispositioner, samt for erhvervene, arbejderbevægelsen og andre kredse, hvis stilling til de økonomiske spørgsmål er af betydning for landets økonomi.“

Nu kunne man måske finde på at sige: ja, det er meget godt, at venstres regering altså har foreslået en sådan institution, men det kunne jo være, at den var bygget op på en helt anden måde end den, det foreliggende forslag går ud fra; derfor beder jeg om tilladelse til at give den forklaring, som venstres regering gav:

„Man må derfor finde det ønskeligt, at der oprettes et særligt konjunkturinstitut under ledelse af en dertil egnet sagkyndig, der bør være i besiddelse af kvalifikationer, som svarer til, hvad der kræves af en professor i nationaløkonomi. For at sikre det fornødne samarbejde må det findes hensigtsmæssigt, at der til institutionen knyttes et udvalg, hvori de institutioner, som man i særlig grad bør samarbejde med, er repræsenteret, herunder særlig det statistiske departement og generalsekretariatet for regeringens beskæftigelsesudvalg. Man må endvidere finde det hensigtsmæssigt, at den økonomiske videnskab repræsenteres i udvalget gennem en af de nationaløkonomiske professorer, samt at finansministeriet og Danmarks nationalbank repræsenteres i udvalget.“

Det er jo ganske klart, at et sådant forslag til finansudvalget ikke fremsættes af